

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2017/180 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2016. október 24.)

a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a benchmark-portfóliók értékelésére vonatkozó követelményekre és az értékelésmegosztási eljárásokra vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 78. cikke (7) bekezdésének harmadik albekezdésére,

mivel:

- (1) Meg kell határozni az intézmények által a szavatolótké-követelmények számításához használt belső módszerek illetékes hatóságok általi értékelésére vonatkozó követelményeket, és részletes szabályokat kell megállapítani ezen értékelések azon illetékes hatóságok közötti megosztására, amelyek felhatalmazással rendelkeznek a kockázattal súlyozott kitétségtételek vagy sajáttké-követelmények belső módszerek alapján történő számítására jogosult intézmények kockázattal súlyozott kitétségtételek-tartományainak vagy szavatolótké-követelményeinek nyomon követésére.
- (2) Az intézmények által használt fejlett módszerek minőségének értékelése lehetővé teszi a belső módszerek uniós szintű összehasonlítását, és ezáltal az Európai Bankhatóság (EBH) elősegíti, hogy az illetékes hatóságok feltárhassák a sajáttké-követelmények esetleges alulbecslésének veszélyét. Az értékelések megosztására vonatkozó szabályok körében megfelelő rendelkezéseket kell elfogadni az értékelések releváns illetékes hatóságokkal és az EBH-val való megosztásának időzítéséről.
- (3) Az összevont alapú felügyelet hatálya alá tartozó csoportokhoz sorolt intézmények felügyeletéért felelős illetékes hatóságoknak jogos érdekük fűződik az adott intézmények által használt belső módszerek jó minőségéhez, mivel hozzájárulnak a belső módszerek jóváhagyásáról szóló, az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 20. cikke szerinti együttes határozatokhoz. A 2013/36/EU irányelv 78. cikkének (3) bekezdése szerinti értékelések megosztására vonatkozó szabályok körében azt is meg kell határozni, milyen módon alkalmazandók a benchmarkolási gyakorlat keretében a felügyeleti kollégiumokon belüli együttműködésre és információcserére vonatkozó általános szabályok.
- (4) A 2013/36/EU irányelv 78. cikkének (3) bekezdése szerinti értékelések hatékony és gyakorlatias módon történő megosztása érdekében az illetékes hatóságoknak tájékoztatást kell adniuk az intézmények által használt belső módszerek használatából eredő potenciális szavatolótké-követelmény-alulbecslés szintjére vonatkozó becslésükről vagy álláspontjukról és az illetékes hatósági értékelés következtetéseit megalapozó tényezőkről. Emellett az

⁽¹⁾ HL L 176., 2013.6.27., 338. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 575/2013/EU rendelete a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

összevont alapú felügyelet hatálya alá tartozó csoportokhoz sorolt intézmények felügyeletéért felelős valamennyi más illetékes hatóság számára ugyancsak fontos, hogy tudomást szerezzen az irányelv 78. cikkének (4) bekezdése szerinti tényleges vagy tervezett korrekciós intézkedésekről, mivel ezen illetékes hatóságoknak jogos érdekük fűződik az intézmények által használt belső módszerek folyamatosan jó minőségéhez. Az illetékes hatóságok által foganasítandó tényleges vagy tervezett korrekciós intézkedésekről az irányelv 107. cikkének (1) bekezdése értelmében az EBH-t is tájékoztatni kell, mivel ezen intézkedések szükségesek az EBH számára feladatának ellátásához.

- (5) A benchmarkolási gyakorlat egyik legfontosabb eleme az illetékes hatóságokat a belső módszerek minőségértékelésében segítő EBH-jelentés, amely tartalmazza a releváns intézmények uniós szintű összehasonlításának eredményeit. Következésképpen az illetékes hatóságoknak az EBH-jelentés alapján kell megállapítaniuk, mely vállalkozásokra és portfóliókra kell a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdése első albekezdésének megfelelően „különös figyelmet” fordítani az értékelés során.
- (6) A belső módszerek minőségértékelésének eredményei a releváns intézmények által az (EU) 2016/2070 bizottsági végrehajtási rendelet⁽¹⁾ szerint szolgáltatott adatok minőségétől függenek, amelynek ugyancsak konzisztensnek és összehasonlíthatónak kell lennie. Ezért az illetékes hatóságoknak meg kell erősíteniük az említett végrehajtási rendelet intézmények általi helyes alkalmazásának tényét, különös tekintettel bizonyos egyedi portfóliók bejelentésének elhagyását az intézmények számára lehetővé tevő opció alkalmazására.
- (7) Amikor az illetékes hatóságok a sztenderd módszer alapján számítanak referenciaértékeket, a sztenderd módszer alapján adódó, hitelkockázatra vonatkozó szavatolótoke-követelményeket prudenciális okból ki kell igazítaniuk. A kiigazítás mértékét az átmeneti Bazel I-es alsó korlátnak az 575/2013/EU rendelet 500. cikke szerinti számításához alkalmazott szinten kell meghatározni.
- (8) A jelenlegi álláspont szerint a piaci kockázat esetében nem célszerű sztenderd módszeren alapuló referenciaértékeket számolni, mivel ezek torzulásokhoz vezethetnek. A sztenderd módszer és a belső módszerek szerinti szavatolótokekövetelmény-számítás jelentős módszertani különbségei következtében, mely különbségek oka az egyes pozíciók aggregálásával és diverzifikálásával kapcsolatos számottevő eltérésekben keresendő, a két mérőszám összehasonlítása a kis portfóliókat érintő piaci kockázat esetében nem eredményezne a szavatolótokekövetelmény potenciális alulbecslésének indikációja tekintetében értelmezhető eredményeket. Amennyiben az illetékes hatóságok figyelembe vesznek sztenderd módszer szerinti számításokat a hitelkockázati modellek értékelése során, e számításokat csak értékelési referenciaértékként használhatják, nem pedig alsó korlátként.
- (9) Az intézmények belső módszerei általános minőségének és az egyes módszerek közötti eltérések fokának értékelése során az illetékes hatóságoknak nemcsak az eredményeket kell szem előtt tartaniuk, hanem az eltérésekhez vezető főbb tényezőket is fel kell tárniuk, és következtetéseket kell levonniuk a különböző modellezési megközelítésekről. Ezért az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az eredmény-idősoron alapuló alternatív kockázattörtétek (VaR)- és stresszhelyzeti kockázattörtétek (sVar)-számítások eredményeit.
- (10) Tekintettel arra, hogy az illetékes hatóságok alapvető szerepet játszanak a belső módszerek minőségének feltárásában és jóváhagyásában, az illetékes hatóságoknak az intézmények által az (EU) 2016/2070 végrehajtási rendelet szerint benyújtott információkon kívül kezdeményező módon alkalmazniuk kell a számukra az 575/2013/EU rendeletben a belső módszerek jóváhagyása és felülvizsgálata tekintetében biztosított hatásköröket, és be kell szerezniük minden olyan további információt, amely hasznos lehet a belső módszerek minőségének esedékes értékeléséhez.
- (11) Ami a piaci kockázat értékelését illeti, a portfólióérték feltételezett és tényleges változásain alapuló, naponta a teljes portfólió nap végi pozíciója alapján elvégzendő utótesztelés követelményéről már rendelkezik az 575/2013/EU rendelet 366. cikkének (3) bekezdése. A túllépések számát jelenteni kell az illetékes hatóságok számára, amelyek azt rendszeresen felhasználják a modellek teljesítményének értékeléséhez és a szabályozói VaR és sVAR multiplikátorok többszörösítőinek meghatározásához. Ennek megfelelően a piaci kockázati belső módszerekkel kapcsolatos portfóliók esetében nem kell további utótesztelést alkalmazni vagy értékelni.
- (12) Az a tény, hogy a benchmarkolási gyakorlat eredményeként valamely egyedi portfólió esetében szélsőséges érték vagy olyan érték adódik, amelyet az EBH-jelentés az illetékes hatóság által felülvizsgálandóként azonosít, nem feltétlenül jelenti azt, hogy az intézmény által használt modell helytelen vagy hibás. E tekintetben az illetékes

(1) A Bizottság 2016. szeptember 14-i (EU) 2016/2070 végrehajtási rendelete az intézmények által az Európai Bankhatóság és az illetékes hatóságok számára a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 78. cikkének (2) bekezdése értelmében teljesítendő adatszolgáltatás során használandó táblákra, fogalommeghatározásokra és informatikai megoldásokra vonatkozó végrehajtás-technikai standardok meghatározásáról (HL L 328., 2016.12.2., 1. o.)

hatóságok által elvégzett értékelések során mélyrehatóbb ismereteket kell szerezni az intézmények által használt modellekről és modellezési feltételezésekről. Ezenfelül az intézmények által az (EU) 2016/2070 végrehajtási rendelet szerint jelentett, hitelkockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmény és a historikusan megfigyelt kockázati paraméterek („kimenetek”) alkalmazásából adódó hitelkockázati szavatolótőke-követelmény közötti esetleges eltéréseket az illetékes hatóságoknak a szavatolótőke-követelmények jelentős és szisztematikus alulbecslését jelző közvetett mutatóként kell használniuk, de az semmilyen esetben nem helyettesítheti a belső módszer megfelelő ellenőrzését.

- (13) A benchmarkolási eredmények használata során az illetékes hatóságoknak tekintetbe kell venniük az adatok esetleges korlátozott rendelkezésre állását, és ezt a megfelelőnek tekintett módon tükrözniük kell az értékelésben. A begyűjtött információk alapján az EBH-nak a kimeneteken alapuló, kiegészítő mérőszámokat kell számíttatnia az elemzés további elősegítése céljából. Hasonlóképpen, mivel a piaci kockázati modellek alkalmazásával számolt szavatolótőke-követelmények portfóliófüggők, és az aggregálatlan szinteken megfogalmazott következtetések nem terjeszthetők ki fenntartás nélkül az intézmények tényleges portfólióira, a kizárólag az aggregált portfóliókból levezetett teljes tőkeszinten alapuló előzetes következtetéseket megfelelő óvatossággal kell kezelni. A kapott eredmények értékelése során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy méretük és szerkezetük tekintetében még a legtöbb eszközt tartalmazó aggregált portfóliók is jelentősen eltérnek majd a tényleges portfólióktól. Ezenfelül, mivel a legtöbb intézmény nem lesz képes az összes nem aggregált portfólió modellezésére, az eredmények nem szükségképpen lesznek minden esetben összemérhetők. Tekintetbe kell továbbá venni azt is, hogy az adatok nem tükrözik majd a szavatoló tőkével kapcsolatos minden intézkedést, például a diverzifikációs nyereségre vonatkozó korlátokat vagy az ismert modellezési hibák vagy hiányzó kockázati tényezők miatt bevezetett szavatolótőke-többleteket.
- (14) Ez a rendelet az Európai Bankhatóság által a Bizottsághoz benyújtott szabályozástechnikai standardtervezeten alapul.
- (15) Az Európai Bankhatóság nyilvános konzultációt folytatott az e rendelet alapját képező szabályozástechnikai standardtervezetről, elemezte az ezzel összefüggésben felmerülő lehetséges költségeket és hasznokat, és kikérte az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 37. cikke alapján létrehozott banki érdekképviseleti csoport véleményét,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az értékelések megosztására vonatkozó eljárások

- (1) Az intézmények belső módszereinek a 2013/36/EU irányelv 78. cikkének (3) bekezdése szerinti éves minőségértékelését végző illetékes hatóságok az irányelv 78. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében említett EBH-jelentés közzétételét követő három hónapon belül megosztják az általuk készített értékelést minden más releváns illetékes hatósággal és az EBH-val.
- (2) Az (1) bekezdésben említett értékelés kézhezvételét követően az EBH megosztja az értékelést az összevont alapú felügyelet alá tartozó csoportba sorolt intézmények felügyeletéért felelős releváns illetékes hatósággal, amennyiben az értékelést készítő illetékes hatóság ezt még nem tette meg.

2. cikk

Az információknak más illetékes hatóságokkal és az EBH-val való megosztására vonatkozó eljárások

A 2013/36/EU irányelv 78. cikkének (3) bekezdése szerinti értékelés megosztása során az illetékes hatóságok tájékoztatást adnak a következőkről:

- a) az értékelés következtetései és az azt megalapozó tényezők, az értékelésre vonatkozóan a 3–11. cikkben megállapított követelmények alapján;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 1093/2010/EU rendelete az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

- b) az intézmények által használt belső módszerek használatából eredő potenciális szavatolótkövetelmény-alulbecslés szintjével kapcsolatos véleményük.

3. cikk

Áttekintés

(1) A 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében említett értékelés során az illetékes hatóságok azonosítják azokat a belső módszereket, amelyek esetében külön értékelést kell alkalmazni az üzleti modell kockázatainak jellegével, nagyságrendjével és összetettségével, valamint azzal arányos módon, hogy az (EU) 2016/2070 végrehajtási rendeletben meghatározott portfóliók milyen mértékben relevánsak az intézmény számára annak kockázati profilja vonatkozásában. Az illetékes hatóságok emellett figyelembe veszik a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében említett EBH-jelentésben található elemzést, és pedíg a következők szerint:

- a) az EBH-jelentésben szélsőségesként azonosított modellezési értékeket a szavatolótkövetelmények tekintetében a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének első albekezdése szerinti jelentős eltérésre utaló jelként kezelik;
- b) az EBH-jelentésben azonosított, az ugyanabban a benchmark-portfólióban vagy a hasonló benchmark-portfóliókban szereplő kitettségekre vonatkozó modellezési értékeket és ezek szórását a szavatolótkövetelmények tekintetében a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének első albekezdése szerinti jelentős eltérésre és magas vagy adott esetben alacsony eltérésre utaló előzetes jelként kezelik;
- c) az e rendelet 4. cikke szerint számított potenciális eltéréseket a szavatolótkövetelmények tekintetében a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének első albekezdése szerinti jelentős és szisztematikus alulbecslésre utaló előzetes jelként kezelik;
- d) az intézmény által az (EU) 2016/2070 végrehajtási rendelet szerint jelentett becsült kockázati paraméterek és az intézmény által az említett végrehajtási rendelet szerint jelentett historikusan megfigyelt kockázati paraméterek („kimenetek”) közötti esetleges eltéréseket a szavatolótkövetelmények tekintetében a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének első albekezdése szerinti jelentős eltérésre utaló előzetes jelként kezelik;
- e) az intézmény által az (EU) 2016/2070 végrehajtási rendelet szerint jelentett, hitelkockázatra vonatkozó szavatolótkövetelmények és a kimenetek használatával az intézmény által az említett végrehajtási rendeletnek megfelelően számított vagy az EBH által a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében említett EBH-jelentésben számított, hitelkockázatra vonatkozó szavatolótkövetelmények közötti esetleges eltéréseket a szavatolótkövetelmények a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének első albekezdése szerinti jelentős és szisztematikus alulbecslésére utaló előzetes jelként kezelik. Az EBH-jelentés használata során az illetékes hatóságok figyelembe vehetik az adatok esetleges korlátozott rendelkezésre állását, és ezt a megfelelőnek tekintett módon tükrözniük kell az értékelésben.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésében említett értékelés során az illetékes hatóságok a 6–11. cikkben meghatározott értékelési követelményeknek megfelelően járnak el.

4. cikk

A hitelkockázatra vonatkozó tőkekövetelmény tekintetében mért potenciális eltérések sztenderd módszer használatával történő számítása

(1) Az illetékes hatóságok a 3. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett potenciális eltérést úgy számítják ki, hogy az intézmény által az (EU) 2016/2070 végrehajtási rendelet szerint jelentett, hitelkockázatra vonatkozó szavatolótkövetelményt levonják a sztenderd módszer alkalmazásával számított, hitelkockázatra vonatkozó szavatolótkövetelményből. Ezen eltérések tekintetében továbbá a következők szerint készítenek benchmark-statisztikát:

- a) az alacsony nemteljesítési arányú portfóliók (LDP) esetében portfóliószinten, a tagállamok központi kormányzataival és központi bankjaival szembeni, a központi kormányzat és a központi bank hazai pénznemében denominált és finanszírozott, az 575/2013/EU rendelet 114. cikkének (4) bekezdésében említett kitettségek kizárásával;
- b) a magas nemteljesítési arányú portfóliók (HDP) esetében portfóliószinten.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett benchmark-statisztikák számításához az illetékes hatóságok a hitelkockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményeknek az átmeneti Bázeli I-es alsó korlát az 575/2013/EU rendelet 500. cikke alapján történő számítása szerint kiigazított szintjét használják.

5. cikk

A hitelkockázatra vonatkozó tőkekövetelmény tekintetében mért potenciális eltérések kimenetek használatával történő számítása

A 3. cikk (1) bekezdése d) és e) pontjának céljára az illetékes hatóságok egyéves és öt éves átlagos kimenetek alapján számítják az eltéréseket.

6. cikk

Az értékelésre vonatkozó követelmények

(1) Az e rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében említett értékelés során az illetékes hatóságok értékelik, hogy az intézmények betartják-e az (EU) 2016/2070 végrehajtási rendelet követelményeit abban az esetben, amikor az említett végrehajtási rendelet 3. cikke (2) bekezdésében az említett végrehajtási rendelet szerinti adatszolgáltatás szűkítése tekintetében biztosított opciót gyakorolják. Az illetékes hatóságok ezt azáltal teszik meg, hogy megerősítik az adatszolgáltatás szűkítésének az intézmény által az említett végrehajtási rendelet értelmében benyújtott indokolását.

(2) A 3. cikk (1) bekezdésében említett értékelés során az illetékes hatóságok megvizsgálják a szavatolótőke-követelmények az említett bekezdésben említett jelentős és szisztematikus alulbecslésének és magas vagy alacsony eltérésének okait, és pedig a következők szerint:

- a) a hitelkockázati módszerekkel kapcsolatos értékelés esetében a 7. és 8. cikkben említett követelmények alkalmazásával;
- b) a piaci kockázati módszerekkel kapcsolatos értékelés esetében a 9–11. cikkben említett követelmények alkalmazásával.

7. cikk

A hitelkockázati belső módszerek értékelésének általános követelményei

(1) A hitelkockázati módszerek 3. cikk (1) bekezdésében említett értékelése során az illetékes hatóságok adott esetben felhasználják legalább a felügyeleti benchmark-portfóliókra alkalmazott belső módszerekre vonatkozó, a következő dokumentumokban található információkat:

- a) a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében említett EBH-jelentés;
- b) az intézmény rendszeres validációs jelentései;
- c) kézikönyvek, a modell kidolgozásával és kalibrálásával foglalkozó és a belső módszerek metodológiáját ismertető dokumentáció és egyéb mintadokumentáció;
- d) helyszíni látogatásokra vonatkozó jelentések.

(2) A hitelkockázati módszerek 3. cikk (1) bekezdésében említett értékelése során az illetékes hatóságok adott esetben figyelembe veszik a következő tényezőket:

- a) használ-e az intézmény saját becsléseket a nemteljesítéskori veszteségráta (LGD) és a hitel-egyenértékesítési tényező meghatározására az 575/2013/EU rendelet 143. cikkének megfelelően;
- b) a modell alkalmazási köre és a benchmark-portfóliók reprezentativitása;

- c) a modell fő jellemzői, így például a központi, csoportszinten kidolgozott és kalibrált (globális) modellek és a helyi joghatóság szintjén kidolgozott és kalibrált (lokális) modellek megkülönböztetése, az értékesítői (vendor) modellek és az intézményi modellek megkülönböztetése, valamint a belső adatok használatával kidolgozott és kalibrált modellek és a külső adatok használatával kidolgozott és kalibrált modellek megkülönböztetése;
- d) a modell jóváhagyásának időpontja és a modell fejlesztésének időpontja;
- e) az előre jelzett és a megfigyelt nemteljesítési ráták összehasonlítása megfelelő időszakon belül;
- f) a gazdasági visszaeséskor előre jelzett LGD-k és a megfigyelt LGD-k összehasonlítása;
- g) a becsült és megfigyelt nemteljesítéskori kitettség összehasonlítása;
- h) a használt idősorok hossza és adott esetben az idősorokban szereplő különösen nehéz időszakok vagy a modell kalibrálását érintő, a gazdasági visszaesés körülményeit tükröző kiigazítások, illetve újonnan beépített óvatossági pufferek jellege és mértéke;
- i) az intézmény belső módszerrel számolt portfóliójának összetételét érintő közelmúltbeli változások;
- j) az intézményi portfólió mikro- és makrogazdasági helyzete, a kockázati és üzleti stratégia és a belső eljárások, például a nemteljesítő eszközök visszanyerésére kidolgozott eljárások (workout);
- k) a gazdasági ciklus aktuális állapota, a választott minősítési megközelítés – „pillanatnyi helyzet” (PIT) vagy „teljes ciklus” (TTC) módszer – és a modell megfigyelt ciklikussága;
- l) nemteljesítési valószínűség (PD), az LGD és a hitel-egyenértékesítési tényező számítása során az intézmény által használt minősítési fokozatok és dimenziók;
- m) a nemteljesítési ráta és gyógyulási arány intézmény által használt definíciója;
- n) adott esetben tartalmaznak-e az LGD-modellek kalibrálásához használt idősorok nemteljesítő eszközök visszanyerésére szolgáló nyílt eljárásokat (open workout).

(3) Amennyiben az illetékes hatóságok arra a megállapításra jutnak, hogy az (1) bekezdésben említett információk nem elegendőek a (2) bekezdésben említett tényezőkkel kapcsolatos következtetés kialakítására, késedelem nélkül beszerzik az intézményektől azokat a kiegészítő információkat, amelyeket szükségesnek tartanak az értékelés véglegesítéséhez.

A kiegészítő információk meghatározása során az illetékes hatóságok figyelembe veszik az intézmény paraméterei és szavatolótőke-követelményei eltérésének mértékét és relevanciáját. Az illetékes hatóságok a kiegészítő információkat az általuk legmegfelelőbbnek tartott módon szerzik be, például kérdőívek, interjúk és eseti helyszíni látogatások segítségével.

8. cikk

A hitelkockázati belső módszerek értékelésének különös követelményei az LDP esetében

(1) Az (EU) 2016/2070 végrehajtási rendelet I. melléklete 101 számú táblájában meghatározott LDP-partnerek 3. cikk (1) bekezdésében említett értékelése során az illetékes hatóságok értékelik, hogy egy adott intézmény hitelkockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményei és más intézmények hitelkockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményei közötti eltérések okai között szerepel-e a következők bármelyike:

- a) az LDP-mintákba felvett partnerek eltérő besorolása vagy az egyes fokozatokhoz rendelt PD-szintek eltérése;
- b) speciális hitelkerettípusok és fedezeti eszközök vagy a partner speciális földrajzi elhelyezkedése;
- c) heterogén PD-értékek, LGD-értékek, lejáratok és hitel-egyenértékesítési tényezők;
- d) fedezeti gyakorlatok;
- e) a külső minősítéstől való függetlenség szintje és a belső minősítés aktualizálásának gyakorisága.

(2) Amennyiben egy intézmény „nemteljesítőnek” minősít egy olyan partnert, amelyet más intézmények „teljesítőnek” minősítenek, vagy fordítva, az illetékes hatóságok az adott partnerre az (1) bekezdésben említett megközelítést alkalmazzák.

9. cikk

A piaci kockázati belső módszerek értékelésének általános követelményei

(1) A 3. cikk (1) bekezdésében említett értékelés során az illetékes hatóságok adott esetben felhasználják legalább a felügyeleti benchmark-portfóliókra alkalmazott belső módszerekre vonatkozó, a következő dokumentumokban található információkat:

- a) a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében említett EBH-jelentés;
- b) az intézmények független, megfelelő szakértelemmel rendelkező felek által a belső modell kidolgozásakor és a modellt érintő jelentős módosításokkor készített validációs jelentései. Ezeknek tartalmazniuk kell az azon tesztekre vonatkozó információkat, amelyek igazolják, hogy a belső módszerekben alkalmazott feltételezések megfelelőek és nem becslük sem alá, sem fölé a kockázatokat, továbbá tartalmazniuk kell a portfólió kockázataira és szerkezetére vonatkozóan kialakított specifikus utótesztelésre vonatkozó információkat és azon hipotetikus portfóliók alkalmazására vonatkozó információkat, amelyek biztosítják, hogy a belső módszerek képesek számot adni az esetlegesen felmerülő strukturális jellemzőkről, például a lényeges báziskockázatról és a koncentrációs kockázatról;
- c) az utótesztelés során az előző évben észlelt túllépések napi számát és indoklását tartalmazó értesítések a portfólió értékének hipotetikus és tényleges változásaira vonatkozó utótesztelés alapján;
- d) kézikönyvek, a modell kidolgozásával és kalibrálásával foglalkozó és a belső módszerek metodológiáját ismertető dokumentáció és egyéb mintadokumentáció;
- e) helyszíni látogatásokra vonatkozó jelentések.

(2) A 3. cikk (1) bekezdésében említett értékelés során az illetékes hatóságok adott esetben figyelembe veszik a következő tényezőket:

- a) az intézmény által választott VaR-módszertan;
- b) a modell alkalmazási köre és a benchmark-portfóliók reprezentativitása;
- c) annak indoklása és logikája, amikor valamely kockázati tényezőt az intézmény beépít árazási modelljébe, de nem épít be kockázatmérési modelljébe;
- d) a modellbe beépített kockázati tényezőket minden egyes olyan pénznem kamatlábaira vonatkozóan, amelyben az intézmény mérlegben szereplő vagy mérlegben kívüli, kamatláb-érzékeny pozícióval rendelkezik;
- e) az egyes hozamgörbék felosztására alkalmazott lejárat sávok száma;
- f) a különböző hozamgörbék közötti, nem tökéletes korrelációban lévő mozgások kockázatát kimutatni hivatott módszertan;
- g) a modellbe beépített, az arannyal és az intézmény által tartott pozíciók különböző külföldi pénznemeivel összefüggő kockázati tényezőket;
- h) a részvénypiaci kockázat kimutatására hivatott kockázati tényezők száma;
- i) a kevésbé likvid és a korlátozott árátláthatósággal rendelkező pozíciókból adódó, reális piaci helyzetekben megvalósuló kockázat megállapítására alkalmazott módszertan;
- j) a modellben alkalmazott helyettesítő értékek megfelelőségére vonatkozó korábbi tapasztalatok, valamint a helyettesítő értékek kockázati mérőszámokra gyakorolt hatásának értékelése;
- k) a VaR számításához használt idősorok hossza;
- l) az sVaR esetében a stresszidőszak meghatározásához használt módszertan, a választott stresszidőszak megfelelősége a benchmark-portfóliók tekintetében;
- m) a kockázatmérési modellben az opciók és egyéb termékek nemlineáris jellegének kimutatására, valamint a korrelációs és a báziskockázat mérésére használt módszertan (opciók esetében különösen akkor, ha az intézmény Taylor-közelítést alkalmaz teljes ártértékelés helyett);

- n) a névhez kapcsolódó báziskockázat mérésére alkalmazott módszertan, és hogy e módszertan érzékeny-e a hasonló, de nem azonos pozíciók közötti lényeges idioszinkratikus különbségekre;
- o) az eseménykockázat mérésére alkalmazott módszertan;
- p) a járulékos nemteljesítési és átminősítési kockázatra vonatkozó belső modell (IRC) tekintetében a pozíciónkénti likviditási horizont meghatározására alkalmazott módszertan, valamint az 575/2013/EU rendelet 374. cikkében említett szimuláció során használt PD-értékek, LGD-értékek és átmeneti mátrixok;
- q) a korrelációkereskedés belső modellje tekintetében az 575/2013/EU rendelet 377. cikkének (3) bekezdésében meghatározott kockázatok mérésére alkalmazott módszertan, valamint a releváns, modellezett kockázati tényezők közötti korrelációra vonatkozó feltételezések.

(3) Amennyiben az illetékes hatóságok arra a megállapításra jutnak, hogy az (1) bekezdésben említett információk nem elegendőek a (2) bekezdésben említett tényezőkkel kapcsolatos következtetés kialakítására, késelem nélkül beszerzik az intézményektől azokat a kiegészítő információkat, amelyeket szükségesnek tartanak az értékelés véglegesítéséhez.

A kiegészítő információk meghatározása során az illetékes hatóságok figyelembe veszik az intézmény paramétereit és szavatolótoke-követelményei eltéréseinek mértékét és relevanciáját. Az illetékes hatóságok a kiegészítő információkat az általuk legmegfelelőbb módon szerzik be, például kérdőívek, interjúk és eseti helyszíni látogatások segítségével.

10. cikk

A piaci kockázati belső módszerek eredménykülönbségeinek értékelése

(1) A piaci kockázati módszerek 3. cikk (1) bekezdésében említett értékelése során az illetékes hatóságok az e cikk (2)–(8) bekezdésében meghatározott követelményeket alkalmazzák.

(2) A VaR-értékekben tapasztalt eltérések okainak értékelése során az illetékes hatóságok figyelembe veszik a következőket:

- a) a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében említett jelentésben az EBH által esetlegesen közölt, a rendelkezésre álló P&L-adatokat felhasználó alternatív homogenizált VaR számítás; valamint
- b) az intézmények által az (EU) 2016/2070 végrehajtási rendeletnek megfelelően közölt VaR-mérőszám tekintetében megfigyelt szóródást.

(3) A historikus szimulációt alkalmazó intézmények esetében a historikus szimuláció során az intézmények által alkalmazott különböző opciók hatásának meghatározása érdekében az illetékes hatóságok értékelik mind az alternatív homogenizált VaR-számításokban megfigyelt eltéréseket, mind az intézmények által a (2) bekezdésnek megfelelően jelentett VaR-adatokban megfigyelt eltéréseket.

(4) Az illetékes hatóságok a nem aggregált benchmark-portfóliók esetében historikus szimulációt alkalmazó intézmények által közölt P&L-vektorban megfigyelt volatilitás és korreláció használatával értékelik az intézmények között az egyes nem aggregált benchmark-portfóliók egyes kockázati tényezői tekintetében megfigyelhető szóródást.

(5) Az illetékes hatóságok elemzik az azon portfóliókra alkalmazott intézményi VaR-modelleket, amelyek P&L-idősorai a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében említett EBH-jelentés szerint jelentősen eltérhetnek más intézmények P&L-idősoraitól; az elemzést abban az esetben is elvégzik, ha az adott portfólió esetében a szavatolótoke-követelményre vonatkozó végleges eredmény abszolút értékben hasonló a más intézmények által közölt eredményhez.

(6) Ezenfelül a VaR, az sVaR, az IRC és a korrelációkereskedési modellek tekintetében az illetékes hatóságok a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében említett EBH-jelentésben közölt adatok használatával és a paraméter-eredmények modellezési opciók szerinti klaszterezésével értékelik a szabályozói eltérésekhez vezető tényezők hatását.

(7) A különböző szabályozói opciókból származó eltérések okainak értékelését követően az illetékes hatóságok értékelik, hogy a szavatolótoke-követelmények tekintetében fennmaradó eltéréseket és alulbecslést az alábbi tényezők valamelyike okozza-e:

- a) az érintett pozíciókkal vagy kockázati tényezőkkel kapcsolatos félreértés;

- b) a modell hiányos alkalmazása;
- c) hiányzó kockázati tényezők;
- d) a szimuláció során alkalmazott kalibrálás vagy adatsorok különbségei;
- e) a modellbe beépített kiegészítő kockázati tényezők;
- f) alternatív modellezési feltételezések;
- g) az intézmény által választott módszertannak tulajdonítható különbségek.

(8) Annak megállapítása érdekében, hogy az intézmények más intézményekhez hasonlóan építettek-e be belső modelljeikbe egy adott kockázati tényezőt, az illetékes hatóságok összehasonlítják a portfóliókból származó azon eredményeket, amelyek csak az adott kockázati tényező tekintetében térnek el.

11. cikk

A szavatoló tőke szintjének értékelése a piaci kockázati belső módszerek esetében

(1) Az egyes intézmények szavatolótőke-szintjének értékelése során az illetékes hatóságok figyelembe veszik a következőket:

- a) a szavatoló tőke szintje nem aggregált portfóliók szerint; valamint
- b) az egyes intézmények által az aggregált portfóliókban alkalmazott diverzifikációs nyereség hatása, az e bekezdés a) pontjában említett nem aggregált portfóliók szavatoló tőkéi összegének és az aggregált portfólió a 2013/36/EU irányelv 78. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében említett EBH-jelentésben közölt szavatolótőke-szintjének összehasonlításával.

(2) Az egyes intézmények szavatolótőke-szintjének értékelése során az illetékes hatóságok figyelembe veszik továbbá a következőket:

- a) a felügyeleti többletek hatása; valamint
- b) az EBH által gyűjtött adatok körében figyelembe nem vett felügyeleti intézkedések hatása.

12. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2016. október 24-én.

a Bizottság részéről
az elnök

Jean-Claude JUNCKER